

## POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSN Krzysztof Rączka (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku R. C.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.  
o ustalenie ustawodawstwa właściwego,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 23 stycznia 2019 r.,  
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 6 września 2018 r., sygn. akt III AUa [...],

**oddala zażalenie.**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z 6 września 2018 r., sygn. akt III AUa [...] Sąd Apelacyjny [...] oddalił wniosek R.C. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z 7 czerwca 2018 r. oraz odrzucił wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku i doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O..

Sąd Apelacyjny [...] Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 7 czerwca 2018 r. oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w O. z 21 listopada 2017 r.

Wnioskodawca został zawiadomiony o terminie rozprawy przed Sądem Apelacyjnym w trybie art. 138 § 1 k.p.c., tj. zawiadomienie zostało przekazane dorosłemu domownikowi A. C..

W dniu 22 czerwca 2018 r. na posiedzeniu niejawnym, Sąd Apelacyjny wydał postanowienie o uzupełnieniu wyroku w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego. Odpis tego postanowienia został doręczony wnioskodawcy w dniu 18 lipca 2018 r., przy czym również do rąk dorosłego domownika A. C..

W dniu 24 lipca 2018 r. wnioskodawca złożył wniosek o przywrócenie terminu do doręczenia mu odpisu wyroku Sądu Apelacyjnego z uzasadnieniem wraz z wnioskiem o doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem. W uzasadnieniu wniosku o przywrócenie terminu o doręczenie wyroku z uzasadnieniem podał, że nie miał wiedzy o wydaniu wyroku, a wiedzę tę powziął dopiero w dniu 17 lipca 2018 r. kiedy otrzymał postanowienie Sądu Apelacyjnego o uzupełnieniu wyroku z 7 czerwca 2018 r. Z uzasadnienia postanowienia uzyskał informację, że zawiadomienie o terminie rozprawy odebrała jego matka, ale nigdy mu nie przekazała tego zawiadomienia. Dlatego uważa, iż uchybienie terminu nie nastąpiło z jego winy, a termin do złożenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem powinien zostać przywrócony.

Sąd Apelacyjny uznał, że wniosek o przywrócenie terminu nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd wskazał, że jak wynika z art. 138 § 1 k.p.c. doręczenie pisma sądowego może nastąpić do rąk dorosłego domownika, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie. Doręczenie zastępcze przewidziane we wskazanym przepisie, że oparte jest na domniemaniu, że pismo sądowe dotarło do rąk adresata. Domniemanie to może zostać obalone wykazaniem, że osoba przyjmująca pismo nie była upoważniona do odbioru pism w imieniu adresata. Takiego dowodu wnioskodawca nie przedstawił. Fakt przekazania pisma adresatowi z opóźnieniem przez domownika, nie stanowił sam w sobie, okoliczności usprawiedliwiającej. Wnioskodawca po złożeniu apelacji wiedział, że będzie przychodziła korespondencja sądowa, powinien wykazać zainteresowanie przebiegiem postępowania.

Sąd Apelacyjny zauważył, że jak wynika z akt sprawy, dotychczasowa korespondencja sądowa zawsze była doręczana dorosłemu domownikowi. Zatem twierdzenia, że przesyłka nie została przekazana, nie mogą stanowić okoliczności usprawiedliwiającej. W świetle powyższego wnioskodawca nie wykazał jakoby nie z własnej winy uchybił terminowi. Z tych motywów przedmiotowy wniosek podlegał oddaleniu, jako niezasadny.

W konsekwencji powyższego wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, jako spóźniony podlegał odrzuceniu. Wobec tego, że termin do złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia wyroku nie został przywrócony, również wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, jako spóźniony, podlegał odrzuceniu na podstawie art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 1 k.p.c.

Na postanowienie Sądu Apelacyjnego pełnomocnik wnioskodawcy złożył zażalenie, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz objęcie kontrolą na podstawie art. 380 k.p.c. rozstrzygnięcia o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu.

Zaskarżonemu postanowieniu skarżący zarzucił naruszenie:

- art. 168 k.p.c. w zw. z art. 21 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego (Dz.U. z 2013 r., poz. 545) przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że nastąpiło przez Sąd doręczenie zawiadomienia o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 7 czerwca 2018 r. wnioskodawcy R. C.,

- art. 233 k.p.c. przez niewłaściwą ocenę zebranego materiału dowodowego i ustalenie, że zasadność wniosku o przywrócenie terminu nie została uprawdopodobniona, a w konsekwencji nie zastosowanie art 168 k.p.c.;

- art. 61 k.c. przez błędne uznanie, że wnioskodawca miał możliwość zapoznania się z treścią korespondencji nadanej do niego przez Sąd;

- art. 328 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie i niewskazanie okoliczności związanych z „osobistym” odbiorem przez adresata korespondencji zawierającej zawiadomienie o rozprawie z dnia 7 czerwca 2018 r., co uniemożliwiło merytoryczne odniesienie się do autentyczności i wiarygodności złożonego podpisu na dowodzie doręczenia korespondencji, bowiem brak jest informacji w zakresie

charakteru pisma, wyglądu podpisu, znaków szczególnych pisma osoby odbierającej itp., w sytuacji gdy wnioskodawca kwestionuje fakty otrzymania przesyłki.

Organ rentowy nie składał odpowiedzi na zażalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nie mieć uzasadnionych podstaw.

Nie jest uzasadniony zarzut naruszenia art. 168 k.p.c. w zw. z art. 21 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego. Wskazać należy, że zgodnie z art. 138 § 1 k.p.c., jeżeli doręczający nie zastanie adresata w mieszkaniu, może doręczyć pismo sądowe dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było - administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli osoby te nie są przeciwnikami adresata w sprawie i podjęły się oddania mu pisma. Przewidziany w tym przepisie sposób doręczenia polega na tym, że pismo sądowe zostaje wręczone innej osobie niż adresat, ale ze skutkiem dla adresata. Oznacza to, że doręczenie staje się skuteczne, przy założeniu spełnienia warunków określonych w art. 138 § 1 k.p.c., w chwili, w której pismo odbierze osoba wskazana w tym przepisie. Innymi słowy, elementem konstrukcyjnym doręczenia jest podjęcie się przez osoby wskazane w art. 138 § 1 k.p.c. oddania pisma adresatowi. Okoliczność, czy i kiedy doszło do przekazania pisma adresatowi pozostaje bez znaczenia dla oceny skuteczności doręczenia i rozpoczęcia biegu terminów procesowych wynikających z dokonania doręczenia. Dodać przy tym należy, że skuteczność doręczenia nie jest uzależniona od jakiegokolwiek formalnego pouczenia odbiorcy przesyłki o obowiązku jej przekazania adresatowi. Wykazanie, że osoba, które odebrała pismo nie przekazała go adresatowi lub uczyniła to z opóźnieniem może mieć znaczenie jedynie przy ocenie zasadności wniosku o przywrócenie terminu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 września 1970 r., I PZ 53/70, OSNCP 1971 nr 6, poz. 100; z 12 stycznia 1973 r., I CZ 157/72, OSNCP 1973 nr 12, poz. 215; z 16 czerwca 1997 r., I CKN 770/97, niepublikowane; z 14 marca 2001 r.,

II CZ 134/00, niepublikowane; z 8 sierpnia 2001 r., I CZ 104/01, niepublikowane; z 8 marca 2005 r., IV CZ 6/05, niepublikowane; z 6 listopada 2002 r., III CZ 99/02, niepublikowane i z 5 lutego 2008 r., II PZ 72/07, niepublikowane). Z treści niniejszego zarzutu wynika jednak, że skarżący nie kwestionuje uznania, że niezachowanie terminu nastąpiło z przyczyn przez niego niezawinionych, a podważa w ogóle prawidłowość doręczenia przesyłki sądowej, zgodnie z art. 138 k.p.c., co powoduje, że zarzut ten nie mógł zostać uwzględniony.

Podobnie nie jest uzasadniony zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. Zarzut ten opiera się jedynie na polemice ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego. W dodatku, w uzasadnieniu zażalenia skarżący nie wskazał jakiejkolwiek argumentacji, przemawiającej za tym, że Sąd rozpoznając przedmiotowe wnioski przekroczył granice swobodnej oceny sędziowskiej.

Również zarzut naruszenia art. 61 k.c. okazał się niezasadny. Zawiadomienie o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 7 czerwca 2018 r. został doręczony zgodnie z art. 138 k.p.c., co oznacza, że powstało domniemanie, że w momencie odbioru przesyłki sądowej przez dorosłego domownika, skarżący miał możliwość zapoznania się z treścią zawiadomienia, zgodnie z art. 61 k.c.

Całkowicie nieuzasadniony i niezrozumiały jest zarzut naruszenia art. 328 k.p.c. Wskazać należy, że w niniejszej sprawie nie było mowy o jakimkolwiek „osobistym” odbiorze pisma przez skarżącego, skoro od początku Sąd Apelacyjny ustalił, że zawiadomienie o terminie rozprawy zostało odebrane w trybie art. 138 § 1 k.p.c., czyli przez dorosłego domownika, a nie przez skarżącego. Ponadto, skarżący kwestionował, że zawiadomienie zostało mu przekazane przez A. C., ale w żadnym momencie nie kwestionował, że A. C. rzeczywiście odebrała przesyłkę pocztową, jak również nie podważał autentyczności jej podpisu na potwierdzeniu odbioru pisma, a zatem zarzut ten jest całkowicie oderwany od okoliczności niniejszej sprawy i uznany musi być za absurdalny.

Z tych powodów, na podstawie art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>14</sup> k.p.c., orzeczono jak w sentencji.